die van deze broederen, om zich onder hun Hoofd Christus Jezus kerkelijk in te richten, gelijk zij dit naar Gods Woord achten verplicht te zijn.

Maar dit heft den broederplicht niet op, om ook deze mannen te waarschuwen, waar ze naar onze vaste overtuiging een *on*geoorloofden weg bewandelen.

Ongeoorloofd naar uitwijzen van een beginsel dat ze zelven beamen, en met ons belijden, in het Artikel van de *Ware* en de *Valsche* Kerk.

Wijl nu ook dit woord van de *Geref. Kerkbode* geheel in dezen geest geschreven is, nemen we het met instemming over.

KUYPER.

Officieele Berichten.

Met verkorting uit het Kerkblad van 29 Nov. 1895.

Generale Synode der Geref. Kerken te Middelburg in 1896.

Met het oog op in te zenden Rapporten aan de Geref. kerken en naar aanleiding van een ingekomen verzoek om opgave van den tijd der te houden Synode, maken de Kerkeraden der Geref. kerk te *Middelburg A, B* en *C* voorloopig bekend, dat, zoo de Heere wil, genoemde Synode zal uitgeschreven worden tegen de 1ste of 2de week van *Augustus*. Als voorloopig adres voor Correspondentie en Inzending van stukken is dat van ondergeteekende aangewezen.

Namens de Kerkeraden der Geref. kerk te Middelburg, A, B, C.
J. D. v. d. VELDEN, v. D. M.
Middelburg, 22 Oct. '95.

Alg. Kas voor Emer.-Pred. Pred. wed. en weezen.

Gemachtigd door de Generale Synode te Dordrecht 1893, komen Deputaten der Algemeene Kas tot de Gereformeerde Kerken in Nederland, met het dringend verzoek, eene *derde* collecte ten behoeve dier Kas ung in dit jaar te willen houden, en deze collecte vóór 31 Dec. '95 te willen opzenden aan den Deputaat hunner provincie.

Op 1 Oct. j.l. moest de penn. der Kas *f* 3000 meer uitkeeren, dan hij ontving.

Daarmede, meenen Deputaten, is de aanvraag om eene derde collecte volkomen gerechtvaardigd. Mogen ditmaal *alle* kerken deze derde collecte houden: 't zou Deputaten en niet 't minst den Penningmeester hartelijk verblijden!

Namens Deputaten voorn.
A. v. D. SLUYS, *Praeses.*
H. BRINK, *Scriba.*
Nov. 95 G. BRUGMA, *Penn.*

De Theologische School van de Gereformeerde kerken in Nederland. 1854—1895.

Met blijdschap des harten brengen de Curatoren dezer School in herinnering, dat dezelve weêr bijkans een jaar door den Heere onzen God werd staande gehouden en gezegend.

Op den 6en Dec. e. k. viert zij haar *een-en- veertigsten* jaardag.

Honderd- vier- en- twintig Studenten waren gedurende den Cursus 1894/95 ingeschreven, en bij de laatstgehouden examens, in Juli dezes jaars, konden de Curatoren *veertien* Literarische Studenten tot de Theologische lessen toelaten; terwijl *acht* met goed gevolg het Theologisch examen, eerste gedeelte, hebben afgelegd en *twintig* onzer broederen tot Candidaten voor de Heilige Bediening werden gepromoveerd.

Zooals wij reeds vroeger bekend maakten, werd ook kort na de opening van den nieuwen Cursus het aantal Leeraren met één vermeerderd.

Wij ook wijzen nu weêr op de loffelijke gewoonte van sommige onzer kerken, om eene *feest . . . . eene 6-December-collecte* voor de School te houden.

Deze gewoonte worde toch niet nagelaten.

Moge zij veeleer door steeds meerdere gemeenten worden gevolgd, opdat ook de Verzorgers der School, waar de milde bijdragen voor haar hun niet worden onthouden, niet volle vrijmoedigheid mogen kunnen voortgaan, om de besluiten der Synodi tot hare meerdere volmaking, zooveel mogelijk, uit te voeren.

Met de bede, dat 's Heeren zegen over onze Gereformeerde kerken zij en zijn H. Geest zich krachtig en heerlijk in haar midden openbare:

Curatoren van de Theol. School.
Namens hen,
L. NEIJENS, *Scriba.*

Voor Kinderen.

EENE REIS IN DE MIDDELEEUWEN.

II.

EEN VEROVERAAR.

In Azie heerschte omstreeks het jaar 1200 een vorst, bij het hooren van wiens naam de halve wereld sidderde. 't Was Djengis-Khan.

Tegenwoordig hebben de Europeanen van de volken van Azie weinig te vreezen. Integendeel, Engelschen en Russen, Nederlanders en Franschen zijn meesters over groote landstreken van dat werelddeel. Vroeger was dat anders. Mongolen, Tartaren en Turken zijn eeuwen lang de schrik van Europa geweest. Iets daarvan kunt ge nog bespeuren, als gij de gebeden leest die achter in 't psalmboek staan. De dichter Vondel, die vóór twee eeuwen stierf, schijnt soms bang te zijn geweest, dat hij in zijn kousenwinkel in de Warmoesstraat nog last van de Turken zou krijgen. Nu, dat was nog niet zoo heel onmogelijk, als ge bedenkt, hoe in dien tijd de Turken nog zelfs het beleg voor Weenen sloegen. 't Was, naast God, alleen aan de hulp der Polakken te danken, dat die stad niet in hun handen viel. Ware dit wel gebeurd, misschien had men dan zelfs nog de Turksche troepen dicht bij onze grenzen te zien gekregen.

De naam Djengis-Khan was door heel Azie, tot aan de Zwarte Zee toe, verbonden met de gedachte aan meedoogenlooze verwoesting, schrikkelijk bloedvergieten en woest geweld. Die vorst was geweldiger in zijn doen dan eenig ander legerhoofd, en stichtte dan ook een rijk, als nooit een wereldveroveraar vóór hem had bezeten. Nebucadnezar noch Alexander de Groote zijn in dit opzicht bij hem te vergelijken.

In Mongolië (denkt aan de kaart, vrienden!) werd in 't jaar 1164 een prins geboren, die van zijn vader Yesoegay den naam Temoesjin kreeg. Dit was de toekomstige veroveraar Djengis-Khan. Reeds vroeg vond hij gelegenheid zijn krijgshaftigen aard te toonen. Hij verloor zijn vader, en aanstonds waren er een aantal opperhoofden die den troon wilden bemachtigen. Doch de dertienjarige prins toonde al dadelijk wie hij was. Hij trok tegen de mededingers te veld en, zegt de geschiedschrijver: »Hij vernietigde hen."

Dat was het voorspel van wat Djengis-Khan heel zijn leven wezen en verrichten zou!

Weldra voegden zich de meeste stammen der Mongolen onder zijn gezag, en nu begonnen meteen de groote oorlogen. De Mongolen waren in dien tijd schatplichtig aan den vorst van Noord-China. Maar Djengis-Khan was er de man niet naar, andere vorsten naast, laat staan boven zich, te dulden. In plaats van met schatting en geschenken, rukte hij met de wapenen China binnen, in het rijk van zijn leenheer. Alles wierp hij ter neder, en toen zijn leger eindelijk met ontzaglijken, rijken buit weer aftrok, was de leenheer leenman, de leenman leenheer geworden.

Had Djengis-Khan alzoo het oosten van Azie aan zich onderworpen, thans keerde hij zich naar het westen. Met zijn talooze scharen van ruiters overweldigde hij het eene rijk na het andere. Heel hoog-Azie werd onder de Mongoolsche heerschappij gebracht, de landen tot voorbij den Oxus werden verwoest en Perzië eveneens. Niets kon den veroveraar weerstaan. Zijn legers drongen al plunderend door tot aan de Zwarte Zee. De koningen van Georgië en Armenië werden leenmannen van Djengis-Khan. Terwijl zijn legers in het Westen stonden, liet de Mongoolsche vorst zelf China zijn ijzeren vuist voelen. In het koninkrijk Tongoet, dat eens tot China behoorde, bood men tegenstand, doch hij verstikte dien in stroomen bloeds. Heel de bevolking van dit rijk werd omgebracht: grijsaards, vrouwen noch kinderen verschoond.

Zoo deed Djengis-Khan als een woeste krijgsman trouwens met alle steden, die hem niet ootmoedig als heer aannamen, die hij stormenderhand moest innemen. Dan werd niemand gespaard. Dit was 't dan ook, waardoor hij zoo ontzaglijke veroveringen kon maken. Onderwierp men zich vrijwillig, dan werd men zacht behandeld en behield nagenoeg alle vroegere vrijheid. Maar verzette men zich, dan liep het uit op een volkomen vernietiging zonder eenig medelijden.

Niet alleen de menschen werden neergesabeld, maar zelfs de dieren gedood. Niets levends bleef als 't ware over. Het veld lag met lijken bedekt en werd in een woestenij veranderd. Gij begrijpt, dat menige stad, om zulk een schrikkelijk lot te ontgaan, zich maar aanstonds overgaf. Tegen de Mongolen was toch niet met eenige goede kans te strijden. Als Djengis-Khan met zijn ruiters maar in de verte naderde, waren de lieden reeds als van schrik verlamd. Zoo veroverde deze schrikkelijke heerscher bijna de halve wereld.

Toch had deze woeste veroveraar ook in zijn doen en laten niet weinig, dat toont hoe hij niet enkel veroveraar was, maar veel meer en wat beters nog dan dat ook. We zagen reeds, dat wie zich onderwierp rustig leven kon en alle vrijheid behield. Ook is 't waar dat Djengis-Khan zijn reusachtig rijk voortreffelijk bestuurde. De volken, die er nog in over bleven, konden in vrede leven, ja hij wist hen zelfs tot welstand te brengen. Alle ambachten, de handel en 't verkeer bloeiden. 't Eenige wat hij eischte was, dat de volken schatting opbrachten, om zoo de schatkameren van den grooten Khan ót vorst met zijn rijkommen te vullen. Zoo was dan Djengis-Khan niet alleen een groot veroveraar, maar ook een wijs vorst en knap staatsman, iemand van groote beteekenis.

Één zaak vooral was opmerkelijk, en werd door velen op hoogen prijs gesteld: Men kon vrij zijn godsdienst behouden. Vooral de Christenen waren hem daar dankbaar voor. De zoogenaamd beschaafde keizers van Rome hadden indertijd de Christenen gruwelijk vervolgd. Deze oorlogzuchtige Mongoolsche vorst liet hun volle vrijheid. Misschien vraagt gij wat dan *zijn* godsdienst was. Dat is niet zoo gemakkelijk te zeggen. Een heiden was hij zeker, althans iemand die *den* Weg, *de* Waarheid, *het* Leven, d. i. de Heere Christus, niet kende. Toch was hij, ook wat zijn godskennis betreft, boven vele heidenen verheven, ja, had hij om zoo te zeggen zijn eigen godsdienst, volgende dus ook hier zijn eigen hoofd, dat echter ver van hol of ledig was.

In 't jaar 1206, toen Djengis-Khan tot grootvorst der Mongolen uitgeroepen was, vaardigde hij een wetboek uit. Daarin nu staat als eerste gebod:

»Men moet gelouven aan een God, den Schepper van hemel en aarde, die leven, dood en rijkdom doet komen, die oorlog en vrede zendt en over alles onbeperkt gezag heeft."

Dat was een allesbehalve onverstandige of opgeblazen taal, en 't bewijst dat Djengis-Khan ook zeer goede denkbeelden had, al wist hij niet genoeg. Ongelukkig echter verbeeldde hij, die over zulk een ontzaglijk rijk regeerde, zich nu ook, dat hij Gods plaatsvervanger was, de man aan wien de Allerhoogste alle rijken der aarde tot een gebied gegeven had.

En zoo kunnen we dan ook heel goed begrijpen, hoe Djengis-Khan het plan opvatte en trachtte uit te voeren, om de geheele wereld aan zich te onderwerpen. We zullen zien of hij er toe kwam, hij, dien we moesten kennen omdat de reizigers, waar we van spraken, kort na hem leefden, en met de heerschappij door hem gesticht zoo vaak en lang in aanraking waren.

CORRESPONDENTIE.

A. v. A. te N. In een volgend Nr. hopen we te antwoorden.

HOOGENHIRK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Axel B. H. Teerink te Werkendam (Noord-Brab.) B. — Boskoop, O. D. Eerdmans te Yerseke. — Gameren (bij Tiel), A. van Apeldoorn J.Lz. te Scherpenzeel (Geld.). — Anna-Jacoba-Polder (cl. Tholen), H. Baltenhuis te Sleeuwijk (N.-Br.) — Charlois (gem. Rotterdam), K. Trouw te Ambt-Vollenhove.

AANGENOMEN: Loppersum, W. de Jonge te De Lier. — Lodi (Noord-Amerika), J. Contant te Biezelinge (cl. Goes.) — Beverwijk A. J. C. Raamsdonk te Veere.

BEDANKT: Hollandscheveld (2de maal), J. Dekker Hzn. te Wezep (gem. Oldebroek.) — Nijkerk o/d. Veluwe, W. Ringnalda te Oudewater.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Borssele (cl. Goes), Gapinge (cl. Middelburg), Domburg, Oudenhoorn (cl. Brielle) en Zwartsluis, C. van der Hoeven, cand. te Rotterdam. — Stadskanaal, J. Stechouwer te Kockange. — Enter, Lopik en Kabauw, H. Smelt, cand. te Vriezenveen. — Tricht (gem. Buurmalsen), D. F. J. Herman, cand. te Utrecht. — Hitsdninen, J. W. Margadant te Oudewater. — Hagestein, W. R. Kalshoven te Kesteren. — 't Zandt, H. C. Spekman te Ijhorst. — Grolle, D. W. Beukema te Oosterbeesden. — Valburg, G. B. Meloen te Kloetinge. — Varik en Akkooi, J. J. van der Grient, cand. te Amsterdam. — Makkum en Cornwerd, P. Heimans Visser te Wapenvelde. — Almeloo, J. van den Broek te Noordwijkerhout. — Amsterdam, H. M. van Nes te Rotterdam. — Gaastmeer, H. A. Stegenga, cand. — Ravenswaay (bij Tiel), G. G. J. Bleeker, cand. — Nieuwpoort, J. H. Eijkman, cand. te Amsterdam. — Hierden (cl. Ijzendijke), J. Rooker, cand. te Hoogwoud. — Grijpskerke, T. Bolt te Heveskes. — Ankeveen, G. J. B. Stork, cand. te Amsterdam. — Lettelbert en Ezumazijl (toez.), J. L. de Mol Monnikes, cand. te Jutrijp.

AANGENOMEN: Katsendijke (cl. Goes), J. G. M. Andreae, cand. te Woudenberg. — Halle, G. Posthumus Meijes, cand. te Amsterdam.

BEDANKT: Hollandscheveld, J. H. Gunning E.Hz. te Leerdam. — Winterswijk, C. Broekhuizen te Ootmarsum. — St.-Annaland (cl. Zierikzee), J. W. Drost te Biezelinge (gem. Kapelle.) — Boven-Smilde, G. Voerman te Schoonoord (Dr.) — St.-Antoniepolder (gem. Maasdam), J. D. J. Idenburg te Ter Aa. — Schore c. a., G. Posthumus Meijes, cand. te Amsterdam. — Harich en Ruigahuizen, J. J. van der Grient, cand te Amsterdam. — Gapinge (cl. Middelburg), C. van der Hoeven, cand. te Rotterdam. — Cats (cl. Goes), J. H. Eijkman, cand. te Amsterdam. — Zuidzande (cl. Ijzendijke), G. G. J. Bleeker, cand. te Welsrijp. — Hooglaud (Utr.), D. van Krevelen te Hoogvliet. — Nieuwerkerk (Zeel.), H. Smelt, cand. te Vriezenveen.

Evang. Luth. Kerk.

AANGENOMEN: Culemborg, H. C. Zwalüer, prop. te Deventer.

Advertentien.

Heden overleed zacht en kalm in haren Heere en Heiland, na een langdurig lijden, mijne geliefde Echtgenoote,

ADRIANA TRIJZELAAR,

in den ouderdom van 37 jaren en twee maanden.

J. A. EIJGENRAAM.

Vlissingen, 28 November 1895.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionnairs in Effecten,
Prinsengracht bij de Prinsenstraat,
No. 157,
AMSTERDAM.

GOLDSCHMEDING's
PIANO's en ORGELS
zijn alom bekend en worden bij toeneming gevraagd.
GROOTE MAGAZIJNEN
KEIZERSGRACHT 305,
Warmoesstraat 141, Amsterdam.
VRAAG Catalogus en Condities, van Huur, Ruil en Betaling.
Speciale Inrichting voor Reparatie.

P. VAN EIJK.
Firma JOHANNES KRAMER & Co.,
DAM 15—17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS, Wisselen Gouden Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden A DEPOSITO ½ pCt onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

GROOTE SORTEERING KACHELS,
waarin voorkomen
VULKACHELS,
zeer geschikt ter verwarming van
Kerken en groote Lokalen.
MEYJES & HÖWELER,
AMSTERDAM. — DAMRAK 19.
Op het Nummer letten s. v. p.
CATALOGUS op franco aanvraag verkrijgbaar.

De kleine Beeldenbijbel,
met 550 figuren of 144 plaatjes, geb., wordt na ontv. van postw. à *f* 1.— franco toegezonden. Voor Vereen. ter kenniam. een Ex. à *f* 0.60, door D. J. v. D. LEE, te *Puurburg*.

Door den Uitgever F. P. D'HUIJ, te *Middelburg*, wordt steeds met **goed succes gedebiteerd** de
Schriftverklaringen
DOOR
Dr. H. F. KOHLBRÜGGE.
Deze verschijnen om de 14 dagen, in afleveringen van 12 pag. druks: prijs **3 Ct.**, franco per post **4 Ct.** Van de reeds verschenen afleveringen worden gaarne op aanvrage één of meer Ex. ter kennismaking toegezonden.
De inteekening is opengesteld bij alle Boekhandelaren en bij den Uitgever.

BOEKHANDEL.
Op een der beste standen van AMSTERDAM wordt **ter overname aangeboden een Boekhandel,** met uitgebreide wetenschappelijke, godsdienstige clientèle. De huurprijs van het huis is uiterst billijk. De koopsom is aan een ruime en goed onderhouden inventaris en winkelopstand geëvenredigd. Tijd van aanvaarding op 1 Jan. a. s. Op brieven van tusschenpersonen wordt niet geantwoord. Reflecteerenden wenden zich met franco brieven, onder lett. B. Z., a/h. Alg. Adv.-Bureau W. MEERKOTTER, *Amsterdam*.

Filippus Scheurkalenders.
De **Kalenders** en de **„Overdenkingen"** (de premie) van het Traktaatgenootschap *FILIPPUS* worden bij dezen dringend aanbevolen. Daar zij de laatste jaren in weerwil van de gedurig grootere oplaag spoedig waren uitverkocht, is tijdige bestelling gewenscht. Zijn de bestellingen weder vele, dan kan het Traktaatgenootschap zijne gratis-verspreiding onder de soldaten, de spoorwegarbeiders, enz. voihouden en daarenboven voor uitdeeling op de Zondagsscholen voor viel verminderden prijs blijven geven. Nog zij opgemerkt, dat de eventueele winsten gebruikt worden voor de Traktaatverspreiding.
De **Kalenders** en de **„Overdenkingen"** werden geschreven door D.D. J. VAN ANDEL, L. BOUMA, J. HULSEBOS, J. J. IMPETA, A. LIEFOOU, W. H. OOSTEN, J. D. v. D. VELDEN, Prof. D. K. WIELENGA, enz.
Het Schild spreekt tot ons van ellende, verlossing en dankbaarheid.
De prijs van den **besten Kalender** alleen is *f* **0.75**; met de **„Overdenkingen"**, (336 pag.), *f* **1.—**; gebonden in boek formaat *f* **0.75**; en de gewone, met hetzelfde schild en denzelfden inhoud, slechts *f* **0.40.**
De verzending is begonnen en bestellingen worden nog ingewacht.
De Uitgever,
namens het Traktaatgenootschap »Filippus",
Middelburg. F. P. D'HUIJ.

Voor slechts
3 GULDEN
per stuk, verzend ik een van mijne alom bekende beste
Concert-Trek Harmonika's „Hollandia"
groot en stevig vervaardigd, met 2-korig orgelmuziek en open nikkel-claviatuur. Deze is niet een nikkelstaaf belegd, vandaar zeer fuide muziek. (Dus geen claviatuur-bedekking meer als vroeger). In weerwil van deze voordeelen nog dezelfde prijs, 10 toetsen, 20 dubbele tonen, 2 bassen, 3 registers, 2 stuitingen, 2 dubbels blaasbalgen (3 balgen), daardoor groote blaasbalg, leder hoek is van een metalen rand voorzien. De tonen zijn uit het beste materiaal. Discant wondervol. Grootte 35 centimeter (werkelijke groote prachtinstrumenten). Ieder Instrument wordt zonder gebreken en goed gestemd uit de fabriek verzonden. De verpakkingskist kost niets. Porto 60 cents. Mijne beroemde methode voor zelfonderricht gratis. Ik waarschuw voor reclame van kleine handelaars, die dikwerf den tekst en den vorm mijner advertentiën nabootsen. Een feit is het, dat men bij het oudste en grootste handelshuis steeds het beste en goedkoopste koopt. Men bestelle derhalve bij het grootste WESTDUITSCHE HARMONIKA-EXPORTHUIS van
HEINR. SUHR,
te NEUENRADE, in Westfalen.

Vrije Universiteit.
In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:
Aan Contributiën:
Door den heer D. Scheepsma te Schettens *f* 60.75; door den heer W. J. Caspers te Heinenoord *f* 33; door den heer R. Berkenbosch Jz. te Hoogeveen *f* 96; door den heer J. C. van Schenk Brill te Doesburg *f* 27; door den heer T. Kuiper te Hilversum *f* 5; door het Locaal Comité te Rotterdam (1ste storting) *f* 770.73; door den heer G. de Walle te Koudum *f* 17; door den heer A. Vree te Weesp *f* 64.50; door den heer A. Pijl Jzn. te Alblasserdam: uit Alblasserdam *f* 70, uit N. Lekkerland *f* 35, uit Sliedrecht *f* 26, samen *f* 131; door den heer J. van der Waals te Nijkerk a/d V. (1e storting) *f* 200; van den heer W. D. te P. *f* 10; door den heer W. Wolzak Gzn. te Alkmaar, uit Bergermeer *f* 3.
Aan Collecten: (Voor de Theol. faculteit.)
Van de Geref. kerk te Harderwijk B *f* 11.10; van idem te Ermelo *f* 11.15½; van idem te Nunspeet *f* 5; van idem te Doornspijk *f* 7.50; van idem te Elburg B *f* 5; van idem te Oldebroek *f* 0; van idem te Hattem *f* 29.44½; van idem te Wezep *f* 7.25; van idem te Rijswijk (Z.-H.) (½ coll.) *f* 2.52½; van idem te Oosterland *f* 9.45; van idem te Rotterdam B *f* 200.77; van idem te Dinteloord *f* 10.65.
Aan Schenkingen
Door het Loc. Comité te Rotterdam, maand. gift *f* 1, gevonden in de collecte *f* 10, *f* 0.50, *f* 0.50, *f* 50, *f* 1, samen *f* 13.50; door Ds. G. J. Barger te Driebergen *f* 10; door den heer Joh. van Loo, te Nijkerk, van de Chr. Jongel. vereen. »Spr. 8: 17b" *f* 5; door Ds. N. A. de Gaay Fortman, van N. V. B. te Vlissingen *f* 4.50.
S. J. SLEFAT.
Hilversum. *Penningmeester.*

ELECTRISCHE DRUKKERIJ.
Voorheen J. J. ARND en ZONEN.

BREEBAART's ORGELHANDEL,
DAMRAK 22, AMSTERDAM.
ruim 200 Orgels in voorraad.
Laagste prijzen. Vraag Catalogi.

MEID-ALLEEN
biedt zich aan, 't liefst in een Chr. gezin in den omtrek van N.-Amstel. Goede getuigen staan ten dienste. Brieven, onder letter C 6, bij A. FISSCHER, Boekh. *Utrecht.*

Te Koop:
PATRIK, POLUS en WELS, Bijbelverklaring, net Ex. in ½ lederen band, voor *f* **30.**
Franco brieven, lett. K. P., Bureau van dit blad.

NIEUW KERKGEBOUW te BREDA.
Met hartelijken dank en groote blijdschap ontvangen: Van kerk B, Kollum *f* 5; gevonden in het kerkzaakje te Zalk *f* 1; kerk Herwijnen *f* 5; id. Stroobos *f* 10.40; id. Rockanje *f* 1; kerkraad N. Vennep *f* 6.94½; kerk 's Gravenmoer *f* 1; id. Oostburg *f* 1; J. P. te Ezinge *f* 1; van J. K. te Helenaveen *f* 1.50; kerk A, Den Haag *f* 20; id. Veendam *f* 10; id. B. te Rotterdam *f* 20; id. B. Schiedam *f* 3.10; Chr. Zang vereen. »Pijlbundel" te Smilde *f* 2.50.
Deze bijdragen Br. en Z. getuigen bij vernieuwing van 's Heeren zegen en gunst. Schenke de Heere aan vele harten zijne genade om te mogen besefien en zoo men maar eenigszins kan, gewillig te zijn, om mede te arbeiden tot dit heerlijk doel.
De Penningm. der Geref. kerk te Breda,
P. K. VAN BOON.

Bij **ZALSMAN**, te **Kampen**, is verschenen:
Eene in 8 kleuren gelithografeerde
Kerstplaat,
„EERE ZIJ GOD" enz. 45 × 35 cM.
Prijs 20 Cent; 25 ex. à 18 Ct.; 50 ex. à 15 Ct.; 100 ex. à 13 Ct.
Zondagschool-onderwijzers kunnen op aanvrage **gratis** een Exempl. ter kennisgeving bekomen.

Uitgave van J. H. VOORHOEVE, Dunne Bierkade 33, Den Haag.
MEN TEEKENE IN OP:
„TIMOTHEÜS."
GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD VOOR JONGELUI.
Onder Redactie van H. C. VOORHOEVE Jzn.
Met medewerking van de Heeren H. J. ENGUS te Amsterdam; P. J. KLOPPERS te Amsterdam; H. J. LEMKES te Alfen; H. B. VAN LUMMEL te Nijmegen; A. J. A. VERMEER te Den Haag; Dr. J. VOORHOEVE te Dillenburg; Mej. WILH. RIEM-VIS te Den Haag en anderen.
Elk nummer bestaat uit *acht* groot-kwarto pagina's met *bijvoegsel*; en is versierd met minstens *één groote plaat* en tusschen den tekst gedrukte vignetten.
Prijs f 1.75 per half jaar, franco per post.
(Het 1ste half-jaar loopt van 1 Oct. 1895—1 April 1896).
In plaats van wijlen Ds. C. J. G. VAN HOOGSTRATEN van *Den Haag*, trad als nieuwe medewerker op:
Ds. B. TEN KATE van Rotterdam.
Hare Majesteit de Koningin-Regentes teekende in op „Timotheüs."
Alle Boekhandelaren nemen bestellingen aan. — Proef-exemplaren gratis en franco verkrijgbaar.
In No. 7 (16 November) komt een belangrijk artikel voor over:
DUIKERS EN DUIKEN.

E Voto.

Voor de vier deelen van *E Voto* zijn twee banden beschikbaar gesteld, zoodat beide malen twee deelen in één band worden gebonden.

Deze banden kunnen niet van *linnen*, maar moeten van *sterk leder* zijn, en voorts dien stillen, deftigen vorm hebben, die bij zulk een werk past.

Zulke banden zijn gereed voor het eerste paar deelen. De banden voor de deelen III en IV worden gereed gemaakt en kunnen binnen enkele weken verzonden worden.

Elke band kost één gulden.

Zij, die wenschen, dat deze band hun franco worde toegezonden, hebben zich daartoe aan te melden bij de Administratie van ons blad, onder overmaking per postwissel of in postzegels van *f* 1, voor elken band zonder aftrek van onkosten. Op enkele aanvragen zonder betaling worden geen banden verzonden. Ook de thans reeds bestelde banden worden dus niet geleverd, tenzij men vooruf daarvoor het geld zende. Om verwarring te voorkomen, kan van dezen regel in geen geval worden afgeweken.

Met het in den band zetten der deelen belast de Administratie zich *niet*.

Voorts wordt herinnerd dat afzonderlijke deelen in *geen geval* geleverd kunnen worden en de prijs voor het geheele werk thans *f* 24 is.

De Administratie.